

«زندگی پس از زندگی» به روایت موافق و مخالف

گزیده‌ای از تقابل دیدگاه‌ها بر سر برنامه پر مخاطب عباس موزون

جواد نوآیان رودسری — اشتیاق دانستن درباره زندگی پس از مرگ، فصل مشترک ذهنیت همه آدم‌هاست؛ همه‌ما می‌خواهیم بدانیم که پس از این زندگی دنیوی، به کجا خواهیم رفت و چه سرنوشتی در انتظار ماست؟ این دقیقاً همان جاذبه‌ای است که باعث می‌شود برنامه «زندگی پس از زندگی»، در صدر پر مخاطب‌ترین برنامه‌های افطار صدا و سیما، در ماه مبارک رمضان قرار بگیرد، آن هم بی‌رقیب و با اختلاف ۱۴ درصد کل مخاطبان تلویزیون، بار ضایات ۹۰ درصدی، این برنامه را در لحظات افطار دنبال می‌کنند؛ این را نظر سنجی سازمان صدا و سیما معلوم کرده‌است. برنامه «زندگی پس از زندگی» به کارگردانی، تهیه‌کنندگی و اجرای عباس موزون که اکنون در فصل سوم خود قرار دارد، به‌طور رسمی از رمضان سال ۱۳۹۹ روی آنتن قرار گرفت؛ برنام‌ای که با استفاده از سخنان تجربه‌گران به دنبال انتقال تجربیات مربوط به مرگ آگاهی است. این برنامه آن قدر مخاطب داشته که حتی به زبان‌های عربی و اردو هم دوبله شده‌در آن سوی مرزها هم، مخاطبان خود را یافته است. اما آیا این اقبال عمومی می‌تواند دلیلی برای تأیید کامل این برنامه و محتوای آن باشد؟ در میان طرفداران و منتقدان این برنامه پر مخاطب، افراد مشهور و شناخته‌شده‌ای حضور دارند؛ افرادی که توجه به سخنان آن‌ها می‌تواند مخاطب را در سنجش برنامه «زندگی پس از زندگی» یاری دهد و پذیرش ذهنی او را سامان دهی کند.

■ موافقان چه می‌گویند؟

در کنار افرادی مانند آیت‌ا... مهدی شب‌زنداره، عضو فقهای شورای نگهبان و حجت‌الاسلام کریمی، امام جمعه ایلام که بر اساس گزارش ایرنا، از تهیه و پخش برنامه «زندگی پس از زندگی» تشکر و دیدن آن را به همه توصیه کرده‌اند، فقهایی مانند آیت‌ا... فاضل بوشهری، امام جمعه بوشهر و نماینده ولی فقیه در این استان نیز، از بینندگان برنامه بوده و ضمن توصیه مردم به دیدن «زندگی پس از زندگی»، تحلیل خود را هم در این باره ارائه کرده‌اند: «زندگی پس از زندگی، مکاشفه

بزرگ فرادنیایی انسان گرفتار در عالم ماده‌است. فی الواقع عالم غیب، عالم حقیقت است و این عالم، دارالمعجاز است در برابر عالم غیب. بر اساس منابع دینی که به دست ما رسیده‌است، این تجارب مورد تأیید است. آن چنان که آیات و روایات فراوانی در این باره وجود دارد و حوزه مطالعات عرفانی و فلسفی متکفل بیان بخشی از این رموز عالم غیب است. افزون بر این‌ها، روحانیان سرشناسی مانند حجت‌الاسلام محمدصادق اثری هم، تحت تأثیر محتوای برنامه قرار گرفته و حتی برخی نکات ارائه شده در آن را، در سخنرانی‌های خودشان مورد استفاده قرار داده‌اند. با این حال، دایره حامیان، تنها به بزرگان حوزه علمیه محدود نیست؛ برخی پژوهشگران و استادان دانشگاه نیز، درباره برنامه «زندگی پس از زندگی»، با نگاه مثبت سخن گفته‌اند؛ نمونه‌اش دکتر حبیب‌ا... بابایی، عضو هیئت علمی و مدیر گروه مطالعات تمدنی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی که به تمجید از این برنامه پرداخته و نوشته‌است: «اهمیت مرگ آگاهی فقط در ایجاد حس معنوی و حس بقا نیست، بلکه کارکرد آن در ایجاد نظم معنوی و مهم‌تر از آن، در مواجهه با باورهای پوچ و ناامیدی و بسندگی به دنیای سکولاریسم است.» در میان فعالان حوزه مدیریت فرهنگ و رسانه هم، می‌شود طرفداران اروپاقرصی را برای برنامه «زندگی پس از زندگی» پیدا کرد. مثلاً، به گزارش خبرگزاری مهر، سجاد صفارهرندی، رئیس پژوهشکده فرهنگ و هنر اسلامی حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی، در صفحه شخصی‌اش از برنامه عباس موزون به نیکی یاد کرده و نوشته‌است: «زندگی پس از زندگی را می‌بایست در کنار «روایت فتح» آوینی، در زمره جدی‌ترین و موفق‌ترین تارش‌ها برای تصرف در جوهره هنر رسانه مدرن و استخدام آن به منظور تحقق غایات و احوالات دینی به شمار آورد.» این دیدگاه‌های مثبت و طرد فراطانر، را باید در کنار حجم بالا و غیرقابل شمارشی از توثیت‌های کارشناسان و افراد عادی جامعه قرار داد که دیدن برنامه «زندگی پس از زندگی»، به دلیل پرداختن به یکی از مسائل اساسی زندگی انسان، یعنی

■ منتقدان چه می‌گویند؟

با وجود اظهار نظرهای طرفداران بعضاً پر شور برنامه «زندگی پس از زندگی»، افرادی که آن را واجد نقد می‌دانند هم، کم نیستند. به نظر آن‌ها، چالش‌هایی پیش‌روی محتوای برنامه قرار دارد که آن‌ها را ناگزیر از نقد منصفانه کرده‌است. جست‌وجو در فضای مجازی و رسانه‌ای، ما را با دونوع نقد روبه‌رو می‌کند؛ نخست نقد‌های احساسی که به هر دلیلی، پرداختن به چنین اموری را بر نمی‌تابند و باعث بروز مشکلات اعتقادی می‌دانند، اما برای نقد خودشان دلیلی اقامه نمی‌کنند و دوم، نقد‌هایی که می‌گویند با استفاده از دانسته‌های دیگر علوم، به ویژه علوم عقلی و روان‌شناسی، ایرادهایی را متوجه برنامه عباس موزون کنند. در این رسته از نقد‌ها، آن‌چه

با حکم مدیرعامل شرکت برق منطقه‌ای خوزستان:

ستاد راهبری عبور از پیک بار سال ۱۴۰۱ شبکه برق خوزستان تشکیل شد

بار شبکه تحت پوشش با توجه به سقف پیک بار اعلامی به تمامی مناطق و شرکت‌ها، تدوین برنامه مدیریت بار اضطراری با هماهنگی دسپاچینگ جنوب‌غرب و مطابق

اهاوز- رحمان محمدی: ستاد راهبری عبور از پیک بار سال ۱۴۰۱ منطقه‌ای شبکه برق خوزستان با هدف ایجاد هماهنگی بین شرکت‌های متولی صنعت برق و عبور موفق از پیک بار سال ۱۴۰۱، تشکیل شد. با توجه به اهمیت هماهنگی بین شرکت‌های متولی صنعت برق در منطقه و لزوم مدیریت و اجرای برنامه‌های پاسخگویی بار جهت عبور موفق از پیک بار سال جاری، ستاد راهبری عبور از پیک بار سال ۱۴۰۱ با حکم محمود دشت‌بزرگ مدیرعامل این شرکت و رئیس شورای پایایی منطقه‌ای شبکه برق خوزستان تشکیل شد.

از مهم‌ترین وظایف این ستاد می‌توان به ایجاد حداکثر

امادگی در واحدهای تولید برق و ارائه گزارش در جلسات،

پیگیری آماده‌بکاری و بهره‌برداری کامل از ظرفیت واحدهای

آبی و حرارتی، ارائه گزارش روزانه میزان تولید، واحدهای در

مدار و خارج از مدار (با ذکر دلیل) و پیش‌بینی تولید برق

منطقه، ایجاد آمادگی حداکثری جهت سرویس در شبکه

تحت پوشش اشاره کرد.

ارائه گزارش روزانه و در صورت نیاز لحظه‌ای از محدودیت

شبکه تحت پوشش (تولید، انتقال و توزیع، کنترل پیک

با جذب سرمایه گذاری و ارائه تسهیلات به بخش تولید؛

استاندار آذربایجان شرقی بر تقویت اقتصاد استان تاکید کرد

آذربایجان شرقی – لایلا پاشایی: استاندار آذربایجان شرقی بر تقویت اقتصاد استان با جذب سرمایه گذاری، رونق کسب و کار و ارائه تسهیلات به بخش تولید تاکید کرد و گفت: ارائه تصویری غیرواقعی از استان منطقی و به صلاح مردم نیست.

عبیدین خرم با بیان اینکه ممکن است نطرسنجی‌ها و پایش‌های علمی که در

ارتباط با وضعیت موجود استان صورت می‌گیرد چندان منطبق با واقعیت نبوده و

ذهنیت منفی نسبت به استان ایجاد کند، تاکید کرد: برای اصلاح و بهبود فضای

کسب و کار باید به یک ادبیات مشترک برسیم و فضای واقعی استان را به شکلی

مناسب تر ارائه کنیم.

وی همچنین با اشاره به پیامدهای حذف ارز ترجیحی و مشکلات کمبود نقدینگی

مدیرکل راهداری و حمل و نقل جاده ای استان مرکزی گفت:

مجهز شدن راههای مواصلاتی استان مر کزی به دوربین های ثبت سرعت میانگین

حمل و نقلی کشور را بالا می برد و از طرفی نیز باعث توسعه اقتصادی می شود.

در این میان عامل انسانی بعنوان مهمترین مقوله در ایجاد آن نقش دارد، از این رو

ایمنی حمل و نقل نیازمند عزمی ملی و نهادینه شدن فرهنگ لازم در جامعه است.

وی ادامه داد: پیشرفت متوازن بخش حمل و نقل در تمامی شیوه ها و بهره

برداری مناسب از آن به عنوان پیش نیاز توسعه بخش ها به افزایش امنیت ملی

منجر می شود و زمینه ساز توسعه سیاسی و اجتماعی نیز خواهد شد. امروزه

کشورهای توسعه یافته دارای زیرساخت های مناسب حمل و نقل بوده و به دنبال

ایمنی در عرصه های هوایی، جاده ای، دریایی و ریلی هستند که نشان از توجه

دولت ها به حمل و نقل و اختصاص اعتبار کافی به آن دارد.

منتشر کرد. غلامی در نقد خود، ابتدا به شرایط فیزبولژیکی تجربه گران می پردازد و معتقد است که این افراد، از مرگ بازنگشته‌اند، چون از منظر علمی، آن‌ها اصولاً نمرده بودند. او با وجود آن‌که بخش‌هایی از برنامه «زندگی پس از زندگی» را مفیدو قابل استفاده دانسته، نوشته‌است: «گرایش برخی از مردم به معنویت با دیدن این نوع برنامه‌ها، دلیل نمی‌شود که ضایعت‌دهیم‌هر تصویر نادرستی به‌اسم دین در اختیار مردم قرار گرفته و جایفتند.»

حجت‌الاسلام غلامی سخنان تجربه‌گران را بیشتر با خواب قابل قیاس می‌داند و تصریح می‌کند: «مسئله اصلی این است که این مشاهدات، در دنیف خواب عمیق قابل تعریف‌ای است. یعنی فرد، شهود در بیداری را ندارد، بلکه هر آن چه مشاهده می‌کند متعلق به زمان بیهوشی یا کم‌است. مادر غیرحالات بیهوشی و کم‌انیز تجربه خواب عمیق را درامی‌لذا لازم نیست این جنس مشاهدات را صرفاً در افراده کم‌ار فته جست‌وجو کنیم.» این کارشناس دینی افزوده‌است: «همان‌طور که می‌دانید خواب در اسلام، به‌هیچ‌وجه حجت نیست. یعنی نمی‌توان از خواب کسی (حتی اگر از علمای بزرگ باشد) اصل معارفی یا قاعده شرعی استنباط کرد. شهودات عرفا نیز حجت ندارند و معمولاً تا زمان ترجمه عقلی، یک امر شخصی محسوب می‌شوند؛ هر چند پس از ترجمه عقلی نیز، همچنان در فقه فاقد وجهات لازم برای استنباط قاعده شرعی به‌شمار می‌روند.»

■ پاسخ تهیه‌کننده به انتقادات

در برابر این انتقادات، عباس موزون، تهیه‌کننده، مجری و کارگردان برنامه، پاسخ‌های جسته و گریخته‌ای را در برخی برنامه‌های زنده اینستاگرامی، مانند گفت‌ووبی که با پایگاه نسیم‌آتلاین داشت، ارائه کرده‌است. وی در دفاع از محتوای برنامه و تأکید بر راستی آزمایی ادعاهای طرح شده در آن، شهود مختلفی را که برای تأیید ادعاهای تجربه‌گران به شهادت آن‌ها استناد می‌شود، دلیلی برای درستی حرف خود می‌داند و معتقد است که با توجه به شرایط موجود و گستردگی فضای رسانه، هر ادعای دروغی می‌تواند به سرعت واکنش‌های منفی را از سوی آگاهان به یک مسئله، به دنبال داشته‌باشد. موزون تشکیل «باند دروغگوین» را برای اثبات ادعای تجربه‌گران غیرممکن می‌داند. با این حال و بر اساس آن‌چه وی به باشگاه خبرنگاران جوان گفته، پاسخگویی به انتقادات منتقدان را به بعد از ماه مبارک رمضان موکول کرده‌است.

استخراج رمازار، اطلاع‌رسانی از شرایط شبکه برق به ذینفعان، ارائه گزارش روزانه میزان بار، همکاری مشترکین، مدیریت مصرف انجام شده، مدیریت بار اضطراری اعمال شده و میزان مصرف روزانه شبکه و پایش شبکه و تاسیسات تحت مدیریت به منظور حفظ پایداری و صیانت از تجهیزات و مقابله با سرتق، از دیگر وظایف ستاد عبور از پیک بار سال ۱۴۰۱ برق منطقه‌ای خوزستان است. مدیرعامل سازمان آب و برق خوزستان، مدیران عامل شرکت‌های تولید نیروی برق رامین و اهواز، مدیرعامل و معاونت‌های مشترکین و بهره‌برداری شرکت توزیع نیروی برق خوزستان، مدیرعامل و معاونت‌های مشترکین و بهره‌برداری شرکت توزیع نیروی برق اهواز، مدیرعامل و برق کبگیلویه و بویراحمد و دسپاچینگ جنوب‌غرب و برنامه‌ریزی و تحقیقات، مدیر دسپاچینگ جنوب‌غرب و مدیر روابط عمومی از شرکت برق منطقه‌ای خوزستان با حکم محمود دشت‌بزرگ رئیس شورای پایایی منطقه‌ای شبکه برق خوزستان، اعضای ستاد عبور از پیک بار سال ۱۴۰۱ را تشکیل می‌دهند.

و سرمایه در گردش واحدهای تولیدی و صنعتی استان گفت: تیم اقتصادی استان اعم از مدیران دولتی و فعالان بخش خصوصی واقعیت‌های موجود را در این عرصه احصا کنند تا پیامدهای آن موجب کوچکی سرفه‌های مردم نشود. استاندار آذربایجان شرقی یادآور شد: برای تحقق رشد ۸ درصدی اقتصاد استان ۱۲ هزار میلیارد تومان سرمایه باید از طریق ارتقاء بهره‌وری حاصل شود. خرم همچنین بر لزوم تشکیل جلیت کارشناسی برای به حداقل رساندن عوارض آزادسازی صادرات و حذف ارز ترجیحی و ارتقای بهره‌وری تاکید کرد. استاندار آذربایجان شرقی اظهار داشت: در وضعیت تولید و رشد اقتصادی استان مشکلی وجود نخواهد داشت اما باید برای جلوگیری از تبعات اجتماعی حذف ارز ترجیحی و تحقق رشد اقتصادی نقطه بهینه‌ای تعریف شود.

احکام

مراجع تقلید

میزان فطریه را اعلام کردند

در آستانه فرارسیدن عید سعید فطر، دفتر برخی از مراجع تقلید، با انتشار اطلاعیه‌ای در پاسخ به تماس تلفنی، میزان ز کات فطره امسال را به این شرح اعلام کرده‌اند:

آیت‌ا... سیستانی:

فطریه، با در نظر گرفتن قوت غالب نان ۴۰ هزار تومان، قوت غالب برنج ایرانی ۲۲۵ هزار تومان و قوت غالب برنج غیر ایرانی ۶۰ هزار تومان اعلام شده‌است.

آیت‌ا... وحید خراسانی:

فطریه با در نظر گرفتن قوت غالب نان ۴۰ هزار تومان و قوت غالب برنج ۱۵۰ هزار تومان است. کفاره افطار غیرعمد (روزانه) ۸ هزار تومان و کفاره افطار عمدی (روزانه) ۴۸۰ هزار تومان می‌باشد.

آیت‌ا... مکارم شیرازی:

فطریه بر اساس قوت غالب نان ۴۰ هزار تومان و قوت غالب برنج ۱۵۰ هزار تومان است. کفاره افطار غیرعمد (روزانه) ۸ هزار تومان و کفاره افطار عمدی (روزانه) ۴۸۰ هزار تومان می‌باشد.

آیت‌ا... نوری همدانی:

فطریه بر اساس قوت غالب نان ۴۰ هزار تومان و قوت غالب برنج ۱۵۰ هزار تومان است.

آیت‌ا... شبیری زنجانی:

فطریه بر اساس قوت غالب نان ۴۰ هزار تومان و کفاره افطار غیر عمد، ۱۰ هزار تومان است. در بقیه موارد، با در نظر گرفتن قیمت یک صاع (سه کیلو ۶۰۰ گرم) از قوت غالب غیر نان، مانند برنج، در هر منطقه پرداخت شود.

کرمانشاه- به گزارش روابطعمومی اداره کل نوسازی مدارس استان کرمانشاه، امروز در طی نشست صمیمانه مجموعه مدیریتی این اداره کل و اعضای مجمع خیرین مدرسه‌ساز استان با استاندار کرمانشاه، مرزبان نظری عنوان نمود: امروز کرمانشاه به‌عنوان یازدهمین استان کشور در بحث سرانه آموزشی، بالاتر از میانگین کشور قرار دارد که این امر حاصل تلاش خیرین نیک‌اندیش و همکاران زحمتکش در اداره کل نوسازی مدارس استان کرمانشاه‌می‌باشد.

وی با تلاش‌های صورت‌گرفته پس از زلزله سال ۹۶ استان افزود: در زلزله کرمانشاه ۷۲ مدرسه آسیب دیدند که امروز ۳۶۷ مدرسه با هزار و ۳۸۰ کلاس درس و با اعتبار ۲۲۸ میلیارد تومان و زیر بنای یکصد و هجده هزار و ۱۷۴ مترمربع ساخته و به بهره‌برداری رسیده‌است. مدیرکل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کرمانشاه اعلام کرد: در استان کرمانشاه ۳۸۸ خیر نیک‌اندیش مدرسه‌ساز مشغول به امر مقدس مدرسه‌سازی هستند که از این تعداد ۲۵۶ نفر خیر مرد و ۶۵ نفر خیر خانم و ۶۷ خیر نیز حقوقی هستند.

وی با اشاره به اینکه سرانه فضای آموزشی استان کرمانشاه بعد از زلزله کرمانشاه از ۵٫۷ به ۶٫۴۱ مترمربع افزایش یافت، اظهار نمود: علاوه بر ۲۲۸ میلیارد تومان کمک خیرین نیک‌اندیش، تا کنون مبلغ ۲۴۰ میلیارد تومان اعتبارات دولتی نیز هزینه شده است که متأسفانه اعتبارات استانی جهت تأمین فضاهای آموزشی استان بسیار محدود بوده که امید است در آینده دراین خصوص شاهد اتفاقات مثبتی به نسبت گذشته باشیم.

نظری با اشاره به اصلاح سیستم‌های گرمایشی مدارس استان گفت: یکی از مأموریت‌های مهم این اداره کل تجهیز مدارس به سیستم‌های گرمایشی ایمن است که تا کنون دو هزار و ۹۰ مدرسه با ۶ هزار و ۳۴۴ کلاس درس، با اعتباری بالغ بر ۹۰ میلیارد تومان به سیستم گرمایشی ایمن، استاندارد و مدرن مجهز شده‌اند.

در ادامه حاج غلامحسین افتخاری رئیس مجمع خیرین مدرسه‌ساز استان ضمن تقدیر از استاندار کرمانشاه جهت برگزاری این جلسه عنوان نمود: زمانی که خبری برای ساخت یک مدرسه اقام می‌نماید و سپس مدرس دوم، سوم و بعدی خود را می‌سازد تنها یک دلیل بیشتر وجود ندارد و آن عملکرد مثبت، با صداقت و رویه روشن مجموعه اداره کل نوسازی مدارس استان می‌باشد.

وی با بیان اینکه امروز نوسازی مدارس استان کرمانشاه مورد اعتماد تمام خیرین مدرسه‌ساز استان است از تلاش‌های گسترده این اداره کل در ساخت ایمن و استاندارد مدارس استان تقدیر و تشکر نمود.